

De Vlaamse economie en arbeidsmarkt piekt in 2004, de economische en demografische vooruitzichten zijn echter minder rooskleurig

Na de stagnatie van de Belgische economie in het eerste kwartaal van 2005 werd er in het tweede kwartaal opnieuw een groei opgetekend van het bruto binnenlands (BBP), al bleef deze groei vrij bescheiden (+0,3% t.o.v. het 1ste kwartaal van 2005). Op jaarbasis betekent dit een toename van het BBP met 1,4%. Ter vergelijking: vorig jaar groeide de Belgische economie nog met 2,7%. Intussen hebben de belangrijkste conjunctuurinstellingen hun economische vooruitzichten voor 2005 naar beneden herzien. Zo voorspelde het Federaal Planbureau midden vorig jaar nog een economische groei van 2,7%, maar in de economische begroting 2006 is dit bijgesteld tot 1,4%.

De mindere economische vooruitzichten zijn ook af te leiden uit andere indicatoren. Zo is het consumentenvertrouwen gedaald tot op het laagste niveau sinds oktober 2003. Mede door de hoge olieprijs hebben de gezinnen pessimistische verwachtingen over de Belgische economische situatie en hun eigen spaarmogelijkheden. Ook het ondernemersvertrouwen heeft de laatste maanden een forse duik genomen, al wijzen recente cijfers (september 2005) op een nieuw herstel.

Sinds kort zijn de belangrijkste indicatoren over de prestaties van de Vlaamse arbeidsmarkt in 2004 beschikbaar o.b.v. de Enquête naar de Arbeidskrachten van het NIS (zie ook het [Vlaams Monitoring Instrument Werkgelegenheidsbeleid](#)). Hieruit blijkt een opmerkelijke verbetering van de situatie op de Vlaamse arbeidsmarkt in 2004. Het aantal werkenden nam toe met niet minder dan 58.000 personen, en bijgevolg steeg ook de Vlaamse werkzaamheidsgraad tot 64,3% (+1,4 ppt.). Hiermee klimt Vlaanderen opnieuw boven het gemiddelde van EU-25 (63,3%), al blijft er een lange weg af te leggen om de lange termijndoelstelling van 70% te bereiken. Hiervoor zou het aantal werkende Vlamingen met een extra 170.000 moeten toenemen.

De verhoging van de werkzaamheidsgraad in 2004 kan vooral op rekening van de ouderen worden geschreven: de arbeidsdeelname bij de 50-plussers neemt toe tot 43,8% (+1,7 ppt.), bij de 55-plussers is de stijging nog groter (+3,0 ppt. tot 29,5%).

Desondanks blijft de arbeidsdeelname van 55-plussers in Vlaanderen uitzonderlijk laag in Europees perspectief (minder dan 30% tegenover 41% als EU-gemiddelde). In het licht van de demografische evolutie (de vergrijzing) vormt dit het belangrijkste pijnpunt op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Volgens bevolkingsprognoses daalt de bevolking tussen 15 en 50 jaar tegen 2025 met bijna 330.000, terwijl het aantal 50-plussers toeneemt met ongeveer 140.000. De bevolking op beroepsactieve leeftijd zal dus met bijna 190.000 dalen en de huidige arbeidsreserve (werkzoekenden) zal op dat ogenblik niet meer volstaan om de beschikbare arbeidsplaatsen in te vullen. De Vlaamse arbeidsmarkt dreigt dus op te drogen, een probleem waar de andere gewesten minder of niet mee worden geconfronteerd. In Wallonie zal de daling van de bevolking op beroepsactieve leeftijd immers veel kleiner zijn (-4.000) en bovendien volstaat de huidige arbeidsreserve om de arbeidsplaatsen op te vullen. In Brussel zal de bevolking op beroepsactieve leeftijd de volgende 20 jaar zelfs niet dalen, van een opdrogende arbeidsmarkt is in het Brussels Gewest dus (nog) geen sprake.

Bronnen: Nationale Bank van België (INR-Flash Raming van het BBP, consumentenenquête september 2005, conjunctuurenquête september 2005), Federaal Planbureau (Economische begroting 2006), Nationaal Instituut voor de Statistiek (Bevolkingsvooruitzichten 2000-2050), Vlaams Monitoringsinstrument Werkgelegenheid (Enquête naar de Arbeidskrachten 2004)